

de inform

CONCEPT SPORTVISIE GEMEENTE RENKUM

1.	Inleiding	4
2.	Aansluitende visies en wetgeving	4
3.	Sportvisie	5
3.1	Onze rol	5
3.2	Visie	6
3.3	Doelstellingen	6
4.	Samenwerking	7
4.1	Sport- en Bewegteam	7
4.2	Interne samenwerking	7
4.3	Externe samenwerking	7
5.	Thema's	9
5.1	Inclusief sporten en bewegen	9
5.2	Vitale sport- en beweegaanbieders	9
5.3	Duurzame sportomgeving	11
5.4	Vaardig in bewegen	13
6.	Van visie naar uitvoering	15
6.1	Uitvoeringsplan	15
6.2	Monitoring en evaluatie	15
6.3	Financiële context	15

Sporten en bewegen draagt bij aan de kwaliteit van leven en wonen in de gemeente Renkum. Het biedt niet alleen gezondheidsvoordelen maar draagt ook bij aan plezier, meedoen en je goed voelen. Wij willen dat er voldoende sportvoorzieningen zijn en een efficiënte, duurzame en functioneel ingerichte openbare ruimte. Maar wij willen ook zorgen voor een veilige fysieke sportomgeving en kansengelijkheid door niet het verschil maar de verbinding centraal te zetten.

In deze visie op sport staan vier thema's centraal:

- Inclusief sporten en bewegen
- Vitale sport en beweegaanbieders
- Duurzame sportomgeving
- Vaardig in bewegen

Deze vier thema's zijn gebaseerd op het Lokaal Sportakkoord gemeente Renkum en de ingezette beleidsrichtingen voor sportstimulering en accommodatievraagstukken.

1. INLEIDING

Sport en bewegen is gezond, leuk en zorgt voor ontmoeting en zelfvertrouwen. We willen dat al onze inwoners voldoende sporten en bewegen. De gemeente Renkum wil dat mogelijk en aantrekkelijk maken voor iedereen. Bijvoorbeeld met passende accommodaties, ondersteuning van verenigingen, voldoende ruimte voor sporten in de openbare ruimte en onze groene omgeving, goed bewegingsonderwijs en het wegnemen van drempels voor doelgroepen waarvoor sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is. In dit document leest u de visie en ambitie die we samen met onze partners hebben en wat de gemeente kan en wil betekenen.

Het Lokaal Sportakkoord gemeente Renkum is een belangrijke basis om de visie waar te kunnen maken. Sport- en beweegaanbieders, de gemeente, zorgaanbieders, maatschappelijke partners en andere organisaties hebben meegedacht over dit sportakkoord. Het is ook een dynamisch akkoord: het biedt ruimte voor nieuwe partners om mee te doen. Aan de hand van de pijlers van het Nationaal Sportakkoord zijn in Renkum op vier thema's ambities geformuleerd:

1. Inclusief Sporten en Bewegen
2. Vitale sport- en beweegaanbieders
3. Duurzame sportomgeving
4. Vaardig in bewegen

Bij elk van de ambities staan concrete acties. Zo weten we zeker dat het Lokaal Sportakkoord zorgt voor beweging.

2. AANSLUITENDE VISIES EN WETGEVING

Nationaal en Lokaal Sportakkoord

Sport en bewegen is belangrijk voor de hele samenleving. Overal in Nederland geldt: sport verbindt, en zorgt voor vitale inwoners, sociale betrokkenheid, leefbare kernen en mooie evenementen. Ook in Renkum zien we die kracht van sport. Samenwerking is essentieel om dat echt goed te benutten. In 2018 is een Nationaal Sportakkoord gesloten, waarin landelijke organisaties samen hebben afgesproken zich op een zestal thema's in te zetten voor sport en bewegen. In 2020 is vervolgens het Lokaal Sportakkoord Renkum ondertekend met verschillende partijen. Sport- en beweegaanbieders, zorg, ondernemers en maatschappelijke partners, gemeente en andere organisaties hebben hierin afspraken gemaakt over de doelen op het gebied van sport en bewegen binnen gemeente Renkum. Wij zijn als ondertekenaar één van de partijen die bijdragen aan het succes van het Lokaal Sportakkoord. We stimuleren en ondersteunen zo veel mogelijk initiatieven hiervoor.

Ondertekening Lokaal Sportakkoord gemeente Renkum 2020

Nationaal Preventieakkoord

Het Nationaal Preventieakkoord heeft drie speerpunten, namelijk roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Deze drie speerpunten hebben te maken met een gezonde leefstijl en komt in deze sportvisie terug bij het thema 'Inclusief sporten en bewegen'.

Omgevingsvisie

De omgevingswet bundelt wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving en stelt de leefomgeving en de gebruiker centraal in plaats van regelgeving. Sport en bewegen zijn direct verbonden aan de leefomgeving. Met de komst van de Omgevingswet en onze Omgevingsvisie is dit ook beleidsmatig aan elkaar verbonden. Sport en bewegen worden dan vaste onderwerpen bij de inrichting van de fysieke leefomgeving.

Kadernota Sociaal Domein 2019

Sport en bewegen zorgt voor sociale cohesie, leefbaarheid, participatie en gezondheid zoals beschreven in de Kadernota Sociaal Domein uit 2019. Met sport en beweging kunnen inwoners meedoen, wat hun hun welzijn, gezondheid en plezier in het leven bevordert.

3. SPORTVISIE

3.1 Onze rol

We zorgen ervoor dat de sport- en beweeginfrastructuur op orde is en optimaal wordt benut. Dat houdt onder andere in: toegankelijke sportaccommodaties en een beweegvriendelijke openbare ruimte. Zo maken we het mogelijk om te bewegen en sporten op ieder niveau. We verbinden partijen en letten er op dat juist ook kwetsbare groepen met plezier kunnen bewegen en sporten. Ons Sport- en Bewegteam is het gezicht van sport en duidelijk zichtbaar in de dorpen, waar zij samen optrekken met sportaanbieders. De sport- en beweegaanbieders zijn onmisbare partners. Zij zorgen voor een leuk, passend en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor iedereen. Ook werken we als gemeente intensief samen met partijen buiten het sport- en beweegdomein, zoals onderwijs-, zorg- en welzijnsinstellingen.

Buurtsportcoaches van het Sport- en Bewegteam

3.2 Visie

We willen een vitale en actieve gemeente zijn, waarin voor alle inwoners ruimte is om te bewegen. Wij hebben voorzieningen die uitdagen en stimuleren om in beweging te komen. Bewegen kan op elk niveau en is mogelijk voor iedereen. Sport en bewegen is zowel een doel als een middel en zorgt voor een beter woon-, leef-, welzijns- en vestigingsklimaat in onze gemeente.

3.3 Doelstellingen

Hoofddoelstelling

We stimuleren inwoners om te sporten en bewegen en zetten dit als middel in. Sport en bewegen levert een bijdrage aan de verschillende maatschappelijke doelen zoals sociale cohesie, leefbaarheid, participatie en gezondheid.

Subdoelstellingen

We vinden het belangrijk dat:

1. inwoners voldoen aan het landelijk gemiddelde voor de beweegrichtlijnen sport en bewegen;
2. er voldoende sportfaciliteiten zijn;
3. sportaanbieders, onderwijs en maatschappelijke partners samenwerken om tot een divers sportaanbod te komen;
4. onze dorpen aantrekkelijk zijn om in te wonen omdat er op gemeenteniveau voldoende sportaanbod is en een levendig verenigingsleven

4. SAMENWERKING

4.1 Sport- en Bewegteam

Het Sport- en Bewegteam bestaat uit buurtsportcoaches en combinatiefunctionarissen van de Onderwijsspecialisten die worden ingezet voor Uniek Sporten en Sportcoach Speciaal Onderwijs. De buurtsportcoaches en combinatiefuncties in het Sport- en Bewegteam worden gefinancierd door onder andere deelname aan de Brede Regeling Combinatiefuncties van het rijk. Het Sport- en Bewegteam legt met de inzet van buurtsportcoaches en combinatiefuncties, slimme verbindingen met maatschappelijke partners uit het onderwijs, kinderopvang, welzijn, buurt en zorg. Sport en beweging wordt als doel en middel ingezet om een gezonde en actieve leefstijl te stimuleren onder alle inwoners van jong tot oud met of zonder beperking. Jaarlijks wordt hiervoor een sport- en beweegprogramma opgesteld. Hieruit zijn de Nationale Diabetes Challenge, het Beweegspreekuur en de coördinatie van het Lokaal Sportakkoord mooie voorbeelden van slimme verbindingen binnen de sport en tussen sport en andere beleidsdomeinen.

Beweegspreekuur

Wilt u (of uw kind) meer bewegen? Maar weet u niet goed wat er in uw buurt mogelijk is of wat u wilt doen? Kom dan langs op het beweegspreekuur.

De buurtsportcoaches helpen u graag op weg.

4.2 Interne samenwerking

Sociaal domein

Sport en bewegen draagt bij aan de doelen van het Sociaal domein. Denk aan gezonde leefstijl, vrijwillige inzet en voorkomen van eenzaamheid. Door sport sterker in te zetten voor deze onderdelen, maar ook gebruik te maken van kennis, expertise en middelen in dit domein versterken we elkaars werk en helpen we elkaar onze doelen te bereiken.

Ruimtelijk domein

Sport en het ruimtelijk domein hebben alles met elkaar te maken. Denk aan vraagstukken rond accommodaties, beheer en onderhoud en de inrichting van openbare ruimte. Daarom houden we verbinding met de Omgevingsvisie en werken we samen met de afdeling Vastgoed.

4.3 Externe samenwerking

Sportverenigingen zijn van oudsher belangrijke maatschappelijke partners in de ambitie om zoveel mogelijk inwoners structureel en zelfstandig te laten sporten en bewegen. Naast de verenigingen zijn ook vele andere sportaanbieders actief, zoals commerciële sportondernemers, innovatieve starters, onderwijsinstellingen, welzijn-, zorg- en wijkorganisaties. Deze diversiteit aan sportaanbieders zorgt voor nieuwe initiatieven die inspelen op de brede sportbehoefte en wensen van inwoners. De gemeente wil gebruik maken van de innovatie en uitvoeringskracht van sportaanbieders, om het sport- en beweegaanbod divers en up-to-date te houden, maar ook om de sportieve ruimte te benutten. Zoals bijvoorbeeld de pumptrack is ontstaan vanuit een initiatief van een sportaanbieder en onze deelname in het Lokaal Sportakkoord. Het Sport- en Bewegingsteam is de link tussen externe sportpartners en de gemeente.

Met de komst van de pumptrack bij MFC Doelum ligt er voor alle leeftijden een mooie, sportieve plek in de buitenruimte.

5. THEMA'S

5.1 Inclusief sporten en bewegen

We willen graag dat iedere inwoner van de gemeente Renkum een leven lang plezier kan beleven aan sport en bewegen. Ongehinderd door leeftijd, lichamelijke of geestelijke conditie, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie. Juist in de gemeente Renkum is dit relevant. De gemeente Renkum kent relatief veel oudere inwoners, een groot aantal zorgaanbieders en een groep gezinnen met een zeer kleine portemonnee. Een gezonde en actieve leefstijl is belangrijk voor alle inwoners. Met gerichte interventies en door in te zetten op rookvrije sportaccommodaties wordt de kracht van sport en bewegen benut om een gezonde en actieve leefstijl te stimuleren.

Onze ambities zijn:

- De sportdeelname onder kwetsbare groepen moet hoger worden;
- Er moet meer diversiteit komen in het sport- en beweegaanbod zodat iedereen kan sporten;
- Het bewust maken van inwoners van het belang van een gezonde en actieve leefstijl door inzet van gerichte interventies

Rol van de gemeente

De gemeente stimuleert onder andere via het Sport- en Bewegteam en Uniek Sporten, maar ook via accommodaties en de openbare ruimte dat inwoners van de gemeente Renkum zoveel mogelijk gaan sporten en bewegen. Waar dat kan, verlagen we drempels om mee te doen.

In de Nationale Diabetes Challenge wordt door inwoners met diabetes wekelijks gewandeld in de eigen omgeving. Twintig weken wordt er geoefend om aan het eind van het project 3-5-10 of 15 kilometer te kunnen wandelen. Naast deelnemers met diabetes kunnen ook deelnemers meedoen met een chronische aandoening, COPD, hartfalen, hoge bloeddruk en psychische problematiek. Iedereen mag mee doen!

5.2 Vitale sport- en beweegaanbieders

Alle aanbieders van sport en bewegen, van verenigingen tot het zwembad en van de bootcampclub tot de sportschool, moeten toekomstbestendig worden. Ze weten in te spelen op trends als digitalisering, vergrijzing, en individualiseren. Daarnaast streven ze naar een veilig sportklimaat en een positieve sportcultuur, om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. Want plezier in sport is het fundament voor een leven lang sporten. We willen zoveel mogelijk sport- en beweegaanbieders met elkaar verbinden, ook commerciële aanbieders. Elkaar kennen, van elkaar leren én gezamenlijke activiteiten oppakken, dat is het uitgangspunt. Door deze samenwerking wordt de organisatiekracht van sportaanbieders groter en er ontstaan meer en rijkere verbindingen met lokale (maatschappelijke) partners zoals het onderwijs.

We zien dat door vergrijzing, minder publieke middelen en een terugloop in vaste vrijwilligers dat sportaanbieders onder druk komen te staan. Ook stelt de overheid en de samenleving steeds hogere eisen aan aanbieders, denk bijvoorbeeld aan de verplichting een vertrouwenspersoon te hebben, hoe om te gaan met de AVG of aanpassingen in het btw-belastingregime.

Onze ambities zijn:

- We blijven inzetten op samenwerking tussen de verschillende sport- en beweegaanbieders.
- We stimuleren kennisdeling en ondersteuning van bestuurlijk en technisch kader van sport- en beweegaanbieders onder andere door het aanbieden van vraaggericht opleidingsaanbod.
- Meer structurele ondersteuning voor jeugdtrainers om de positieve sportcultuur bij sportaanbieders te bevorderen.
- Aandacht voor geleverde (unieke) prestaties van sporters, vrijwilligers en sponsors waarbij ook het belang van talentvolle sporters en verenigingen wordt onderstreept.

Rol van de gemeente

De gemeente kan sportaanbieders en maatschappelijke organisaties verbinden en onderlinge samenwerking mogelijk en makkelijk maken. Wij zijn een gesprekspartner voor deze organisaties en kunnen kennis en kunde delen.

Tijdens de Nationale Sportweek zetten sportaanbieders de deur open voor kennismaking met hun tak van sport en bewegen.

5.3 Duurzame sportomgeving

Om met z'n allen een leven lang te kunnen sporten en bewegen, is een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur nodig. Sportvelden, zwembaden, sporthallen en clubhuizen moeten functioneel en duurzaam zijn en zo efficiënt mogelijk worden ingezet, zodat zoveel mogelijk mensen er gebruik van kunnen maken. Ook de buitenruimte, zoals parken, trapveldjes, pleinen en bossen moeten uitdagen om te sporten en bewegen. Innovatie kan hierbij een belangrijke rol spelen.

Kernsportparken

In de gemeente Renkum hebben we een prachtige groene omgeving waar inwoners kunnen sporten en bewegen. Ook onze basis-sportaccommodaties mogen er zijn, al is er op sommige plekken verbetering nodig. Zo is de Sporthal in Doorwerth toe aan renovatie en moet het beheer en onderhoud van de sportvelden op Wilhelmina en de Bilderberg goed geregeld zijn. Dat is ook belangrijk om te voldoen aan onze wettelijke verplichting om het onderwijs sportfaciliteiten te bieden.

We willen onze sportparken en sportaccommodaties veelzijdig inzetten. Dat betekent niet langer maar één sport per accommodatie, maar de mogelijkheden verbreden naar andere sporten, sportevenementen, gebruik voor onderwijsdoelen, ontmoeting en andere maatschappelijke activiteiten. Dat vraagt een verandering van de programmering, het beheer en onderhoud. Dat betekent ook iets voor de huidige gebruikers. Deze omslag is niet van vandaag op morgen geregeld. Net als verschillende kleinschalige sportbedrijven, willen we in de toekomst beheer, onderhoud en programmering zo veel mogelijk vanuit de samenleving laten komen. Dit bevordert de samenwerking en creativiteit en divers gebruik. We onderzoeken op dit moment de mogelijkheid samen met stichting Doelum hiernaartoe te groeien. Gezien hun ervaring in het MFC en de rol die ze al hebben met betrekking tot het kunstgrasveld op het Wilhelminasportpark zijn zij hier een zeer kundige partner voor de gemeente en sportaanbieders.

Niet-kernsportparken

Wij hebben een aantal jaar geleden de sportparken De Waaijenberg, Duitsekamp en Hartenstein benoemd als niet-kernsportpark. Gezien de omvang van onze gemeente en ons financiële perspectief blijven deze sportparken aangemerkt als niet-kernsportparken en behouden de functie van sportpark zolang er voldoende (multifunctionele) bezetting is. Deze sportparken helpen we immaterieel waar we kunnen om zelfvoorzienend te zijn. Waar dat niet toekomstbestendig is, zoeken we mogelijkheden voor herontwikkeling. Het geldt dat voor zo'n herontwikkeling nodig is, halen we uit de opbrengsten van de locatie.

Op sportpark Hartenstein zijn verschillende sportaanbieders onder de paraplu van een beheerstichting actief. Een mooi voorbeeld van een zelfstandig sportpark die constant in beweging is!

Sportevenementen

Sportevenementen brengen levendigheid in de gemeente en kunnen inspireren om te gaan sporten. Evenementen zijn een manier om onze gemeente op de kaart te zetten en om het lokale toerisme en de economie een impuls te geven. "Side events" bieden kansen om evenementen bekend te maken in de gemeente en een bijdrage te leveren aan sportstimulering. Wij vinden het belangrijk dat lokale sportaanbieders en ons Sport- en Bewegingsteam hierbij zijn betrokken. Ook geven wij voorkeur aan evenementen met het grootste lokale en/of regionale draagvlak in zowel organisatie als deelnemers zodat deze optimaal kunnen fungeren als ontmoetingsplek en bindingsplaats voor onze sportaanbieders als hun toeschouwers. Voorbeelden zijn de Airborne Wandeltocht, de Windmill Cup en de Renkumse Rijntocht en Crosstriatlon.

De Renkumse Rijntocht en Crosstriatlon van zwem- en polovereniging RZC is een terugkerend evenement in en rond de rivier de Rijn. Deelnemers van jong tot oud zwemmen, fietsen en lopen hard op verschillende afstanden als team of als individu.

Onze ambities:

- De verantwoordelijkheden voor beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties worden daar waar mogelijk neergelegd bij de gebruikers of private partijen.
- We blijven inzetten op het verduurzamen van sportaccommodaties.
- De openbare ruimte daagt uit om te sporten en bewegen.
- Sportaccommodaties worden multifunctioneel gebruikt door aandacht te geven aan optimale bezetting, toegankelijkheid en divers gebruik.
- We stimuleren samenwerking tussen verschillende (maatschappelijke) partijen bij sportevenementen.
- We verkennen de mogelijkheden van een "sportbedrijf" waar beheer, onderhoud en sportstimulering worden ondergebracht.
- Vanuit de gezonde en veilige omgeving willen wij dat alle sportaccommodaties rookvrij zijn.

De rol van de gemeente

Zonder de gemeente kunnen basissportvoorzieningen niet bestaan, omdat deze commercieel niet (op enkele uitzonderingen na) te exploiteren zijn. We zien het als onze kerntaak de basisvoorzieningen in het Wilhelminasportpark, de Bilderberg, Sporthal Doorwerth, MFC Doelum en de gymzalen te ondersteunen.

5.4 Vaardig in bewegen

Een leven lang sporten en bewegen begint bij de jeugd. Daarom willen we dat meer kinderen aan de beweegrichtlijnen van VWS* voldoen en dat de motorische vaardigheden van kinderen weer toeneemt. Voor kinderen van 4 tot 18 jaar zijn de richtlijnen 1 uur per dag matig intensief bewegen en 3 keer per week spier- en botversterkende activiteiten doen (sporten en buitenspelelen). Uit onderzoek blijkt dat goede motorische vaardigheden van belang zijn voor een actieve leefstijl.

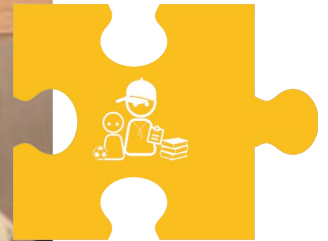
Ook in de gemeente Renkum hebben leraren, sportaanbieders en zorgpartijen zorgen over de hoeveelheid beweging bij kinderen. Ze spelen minder vaak buiten. En voor kinderen uit kwetsbare gezinnen is sporten bij een vereniging of club minder vanzelfsprekend. Op latere leeftijd zorgt een gebrek aan beweging voor een hoger risico op gezondheidsproblemen. Daarom is het zo belangrijk om de schouders er onder te zetten en kinderen meer aan het sporten te krijgen.

Onze ambities:

- Meer kinderen tussen de 2 en 12 jaar voldoen aan de beweegnorm;
- We stimuleren de motorische vaardigheden van basisschoolkinderen
- Meer jongeren tussen 12 en 19 jaar gaan én blijven sporten en bewegen

De rol van de gemeente

Via het Sport- en Bewegteam hebben we een stimulerende en ondersteunende rol in het promoten van een gezonde leefstijl bij sportaanbieders en scholen. Daarnaast heeft de gemeente een wettelijke taak om te zorgen voor voldoende en passende gymaccommodaties.

Het Sport- en Bewegteam organiseert een jaar lang 'pauze activiteiten' op verschillende basisscholen. Met de ontwikkelde leskaarten kunnen kinderen en leerkrachten daarna zelf aan de slag. Scholen kunnen meedoen aan het B-Fit programma van de Gelderse Sport Federatie. Meer bewegen en gezonde leefstijl staan tijdens dit programma centraal voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

6. VAN VISIE NAAR UITVOERING

6.1 Uitvoeringsplan

Eens in de twee jaar maken we een uitvoeringsplan, samen met het Sport- en Bewegteam. In dat plan staat per thema wie wat doet en welke producten er opgeleverd gaan worden. Denk aan een accommodatieplan of een visie op aangepast sporten.

6.2 Monitoring en evaluatie

In deze visie stellen we onze doelstellingen en ambities vast. In het uitvoeringsplan koppelen we dit aan concrete activiteiten. Het is van belang te meten en monitoren welke van onze activiteiten resultaten opleveren. We gebruiken hiervoor een monitoringsinstrument en meten de effecten via onze indicatoren. Aan het eind van het uitvoeringsplan evalueren we, als begin voor het nieuwe uitvoeringsplan.

6.3 Financiële context

Onze planning- en controlecyclus is het instrument om concrete invulling te geven aan onze sportvisie en het monitoren van de voortgang. In de begroting wordt aangegeven wat wij in het komende jaar gaan doen en welke financiële dekking daarbij hoort. De verantwoording vindt plaats in de jaarrekening. Nieuwe ontwikkelingen worden ook via dit instrument verwerkt in de programmabegroting.

